

Zittingsdocument

B9-0154/2024

26.2.2024

ONTWERPRESOLUTIE

naar aanleiding van verklaringen van de Raad en de Commissie

ingediend overeenkomstig artikel 132, lid 2, van het Reglement

over de moord op Aleksej Navalny en de noodzaak van EU-maatregelen ter ondersteuning van politieke gevangenen en het onderdrukte maatschappelijk middenveld in Rusland
(2024/2579(RSP))

Pedro Marques, Tonino Picula, Włodzimierz Cimoszewicz, Thijs Reuten
namens de S&D-Fractie

Resolutie van het Europees Parlement over de moord op Aleksej Navalny en de noodzaak van EU-maatregelen ter ondersteuning van politieke gevangenen en het onderdrukte maatschappelijk middenveld in Rusland (2024/2579(RSP))

Het Europees Parlement,

- gezien zijn eerdere resoluties over Aleksej Navalny, en met name die van 17 september 2020 over de situatie in Rusland: de vergiftiging van Aleksej Navalny¹, van 21 januari 2021 over de arrestatie van Aleksej Navalny², van 16 februari 2023 over de recente verslechtering van de onmenselijke omstandigheden waarin Aleksej Navalny en andere politieke gevangenen in Rusland gevangen worden gehouden³ en van 20 april 2023 over onderdrukking in Rusland, met name de gevallen van Vladimir Kara-Moerza en Aleksej Navalny⁴,
 - gezien de verklaring van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid namens de EU van 19 februari 2024 over de dood van Aleksej Navalny,
 - gezien de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens,
 - gezien het Internationaal Verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten,
 - gezien artikel 132, lid 2, van zijn Reglement,
- A. overwegende dat de Russische autoriteiten op 16 februari 2024 het overlijden van Aleksej Navalny, winnaar van de Sacharovprijs 2021, bekend hebben gemaakt; overwegende dat de Russische autoriteiten nog geen informatie hebben verstrekt over de exacte oorzaken en omstandigheden van zijn dood, en dat zijn lichaam pas op 24 februari 2024 aan de familie is vrijgegeven voor een medisch onderzoek en zijn begrafenis;
- B. overwegende dat Aleksej Navalny gevangen zat sinds 17 januari 2021 nadat hij na een medische revalidatie als gevolg van een door de staat gesteunde moordaanslag met het internationaal verboden zenuwgas novitsjok was teruggekeerd naar Rusland; overwegende dat hij eerder al vele malen was gearresteerd en gevangengezet en op valse en politiek gemotiveerde gronden was veroordeeld tot buitenproportioneel lange gevangenisstraffen, in een duidelijke poging een einde te maken aan zijn politieke activiteiten en anticorruptiecampagnes; overwegende dat hij tijdens zijn gevangenschap in verschillende beruchte gevangnissen en strafkolonies naar verluidt werd onderworpen aan psychologische druk, willekeurige straffen, ernstige mishandeling en foltering;

¹ PB C 385 van 22.9.2021, blz. 128.

² PB C 456 van 10.11.2021, blz. 137.

³ PB C 283 van 11.8.2023, blz. 16.

⁴ PB C, C/2023/450, 1.12.2023, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/450/oj>.

- C. overwegende dat het Russische regime sinds het begin van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne zijn onderdrukking van de bevolking aanzienlijk heeft opgevoerd, met inbegrip van leden van de politieke oppositie en het actieve maatschappelijk middenveld, niet in de laatste plaats door elke afwijkende mening over de oorlog strafbaar te stellen;
1. is geschokt over het bericht van 16 februari 2024 dat Aleksej Navalny in een afgelegen Siberische strafkolonie boven de noordpoolcirkel is overleden; is van mening dat, ongeacht de directe doodsoorzaak, de onophoudelijke vervolging en onmenselijke behandeling van Aleksej Navalny door de Russische autoriteiten de uiteindelijke oorzaak zijn van zijn voortijdige dood;
 2. betuigt zijn diepste medeleven met de echtgenote van Aleksej Navalny, Joelia, alsook met hun kinderen, familie, vrienden, nauwe medewerkers en talloze aanhangers in heel Rusland;
 3. betuigt zijn respect aan Aleksej Navalny als politiek leider en vooraanstaand corruptiebestrijder, die dankzij zijn moed, charisma en vermogen om allianties te smeden, heeft bereikt wat anderen hadden geprobeerd te bereiken maar waarin weinigen waren geslaagd, namelijk mensen mondiger maken door hen bewust te maken en te overtuigen van hun vermogen om hun leven te verbeteren, de samenleving te veranderen en de politiek te beïnvloeden;
 4. herinnert aan zijn bijdragen aan de ontwikkeling van het maatschappelijk bewustzijn door middel van echte openbare debatten, politieke campagnes, straatprotesten en innovatieve communicatie, die ertoe hebben geleid dat velen hem beschouwen als de vertegenwoordiger van een toekomstvisie van een ander Rusland, waar de macht niet in handen is van een kleptocratisch regime dat wordt beschermd door overgedienstige rechtshandhavers, maar van het volk, waaraan die macht ten dienste staat;
 5. eist een onafhankelijk en internationaal onderzoek naar de exacte omstandigheden van Aleksej Navalny's dood en naar degenen die daar verantwoordelijk voor zijn, teneinde de waarheid aan het licht te brengen, de verantwoordingsplicht te waarborgen en gerechtigheid tot stand te brengen;
 6. dringt aan op de onmiddellijke en onvoorwaardelijke vrijlating van alle politieke gevangenen in Rusland, met inbegrip van degenen die worden vastgehouden vanwege hun banden met Aleksej Navalny en zijn organisatie, zoals zijn advocaten, of vanwege hun verzet tegen de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne zoals Vladimir Kara-Moerza en Ilja Jasjin;
 7. hekelt de willekeurige gevangenisstraffen van tientallen jaren en de onmenselijke omstandigheden in Russische gevangenis, zoals blijkt uit de zaak van Aleksej Navalny, die al vóór 16 februari 2024 doelbewust was mishandeld en willekeurige bestraffingen had ondergaan die tot een ernstige verslechtering van zijn gezondheid leidden;
 8. dringt er bij de Russische autoriteiten op aan onmiddellijk een einde te maken aan het gebruik van foltering en andere vormen van mishandeling of willekeurige disciplinaire maatregelen tegen alle gedetineerden en de omstandigheden in de gevangenis

dringend te hervormen in overeenstemming met Ruslands verplichtingen uit hoofde van het internationaal recht inzake de mensenrechten;

9. verzoekt de Russische autoriteiten hun repressieve wetgeving in te trekken, die in strijd is met de Russische grondwet en de internationale verplichtingen van het land, zoals de wetten inzake het censureren van waarheidsgetrouwe informatie over de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne en inzake “buitenlandse agenten” en “ongewenste organisaties”;
10. verzoekt de Raad sancties vast te stellen tegen degenen die betrokken zijn bij en verantwoordelijk zijn voor de politiek gemotiveerde processen tegen Aleksej Navalny en zijn veroordeling, gevangenschap en detentieomstandigheden, met inbegrip van de openbaar aanklagers en rechters, het gevangenispersoneel en degenen die verantwoordelijk zijn voor zijn voortijdige dood; verzoekt de Raad voorts het aantal vertegenwoordigers van het Russische regime waarop individuele sancties van toepassing zijn, aanzienlijk te uit te breiden en dringt erop aan te overwegen verdere personen aan de lijst toe te voegen die door de anticorruptiestichting (FBK) van Aleksej Navalny zijn aangemerkt als personen die het regime in stand houden door bij te dragen aan het voeren en financieren van de aanvalsoorlog tegen Oekraïne en aan de binnenlandse repressie om het regime in het zadel te houden;
11. betuigt zijn solidariteit met de Russische burgers die, ondanks de totalitaire repressie en de ernstige persoonlijke gevolgen voor hen, nog steeds de moed vinden om de waarheid te spreken, de menselijke waarden te verdedigen en de wereld te laten zien dat er een ander Rusland is;
12. is ingenomen met de berichten over Russische burgers die in steden en dorpen in heel Rusland hulde brengen aan Aleksej Navalny en dringt er bij de Russische autoriteiten op aan alle personen die blijk hebben gegeven van hun menselijkheid en hun solidariteit met een slachtoffer van staatsrepressie onmiddellijk vrij te laten; spreekt de hoop uit dat soortgelijke acties zullen worden voortgezet en de wereld zullen laten zien dat het Russische volk geen steun verleent aan een crimineel regime dat een illegale en wrede aanvalsoorlog tegen buurland Oekraïne voert, de Russische bevolking onderdrukt en het vooruitzicht op een veilige en welvarende toekomst voor het Russische volk daadwerkelijk tenietdoet;
13. verzoekt zijn Voorzitter deze resolutie te doen toekomen aan de vicevoorzitter van de Commissie/hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid, de Raad, de Commissie, de regeringen en parlementen van de lidstaten, de Raad van Europa, de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa en de Russische autoriteiten.